

گوندەکان تۆپباران دەکرین، خەلک ئاوارەو سەرگەردان دەبن، ئەهی کئی له

سەرورەى خاکی ولات بەرپرسیارە؟

خاکی ولات بەرپرسیارە؟

پاشا—نیوهرۆی رۆژی 25ی حوزەیران تۆپخانهکانی تورکیا دەستیان بە تۆپبارانکردنی ناوچه سنورییهکانی بهرورای بالا کرد که سەر به ناحیهی کانی ماسی-ن له قەزای نامیدی، شهوی پینشتویش تۆپخانه ناوچهکانی تیرورەو ریکانیان تۆپباران کردبو. هەمووشمان ئاگادارین که ماوهی مانگیک زیاترە که تۆپخانهکانی کۆماری ئیسلامی ئێران بێباکانە گوندو ئاوابییهکانی بناری قەندیل تۆپباران دەکات، ئەمە بێجگە لهوهی که فرۆکه چەنگی و هەلیکۆپتەرەکانی هەردوو ولاتی تورکیا و ئێران درێژە به هیزش و پەلامارەکانی خۆیان دەدن، هەموو ئەو تاوانانەش له بیانۆی هەبوونی بنگەو بارهگای گەریلاکانی پارتی کرێکارانی کوردستان و پارتی ژبانی ئازادی کوردستانهوه بهرئۆدهچن. بۆیه ئیتمە له رۆژی گەل دا به پێویستی دەزانین که هەلۆهسته لهسەر ئەو بۆردومان و تۆپبارانکردنە گوندو ئاوابییهکانی باشووری کوردستان بکەین و ئەو بۆچوون و رامانانە بنووسینهوه که له راگەیانندنەکاندا ئاساژیمان پیکراوه؟ تا بۆمان دەربکەوێ که ئایا کئی لهسەرورەى

مالپهري رۆژانه له ههوالێکدا بهم شيوهيه باسی له بۆردومانکردنی گوندو ئاوابییهکانی باشووری کوردستان کردوه: (ماوهی 22 رۆژه فرۆکهکانی کۆماری ئیسلامی ئێران گوند و کویستانەکانی بالهکایهتی و چۆمان و حاجی ئومەران و دەیان شوییتی تریان به خەستی بوردمان کردوه و شایانە باسه هاوکات تورکیاش دەستی کردوه به تۆپباران و و بومبارانی ناوچه سنوورییهکان. شایانی باسه تا ئیستا دەسهلاتداری حکومهتی هەریم هێچ کاریکی ئەوتۆیان نەکردوه بۆ راگرتنی ئەو بوردمانانە و بئ دەنگیان هەلبژاردوه).

میدیاکان چی دەنوسن؟

کاک شەفیق حاجی خدر له نووسینیکیدا که له مالپهركاندا بلاو کراوتهوه، سهبارەت به تۆپبارانکردنی گوندو ئاوابییهکانی باشووری کوردستان له لایهن تۆپخانهکانی ئێران و فرۆکهکانی تورکیاوه نووسیویهتی: (دەولەتی عێراق له 1921 دروست بوو، له 1924 ولایهتی موسلی به بریاری راسپاردیهکی کۆمهلهی گەلان پێوهکلیتێرا، له 1926 ریکهوتنامهی سنوری لهگەل تورکیادا واژۆکرد کەبه هیلئ بروکسل ناسرا، ئیدی لهو کاتەوه ئەو جیۆستراتیژیی بهسەردابرا، لهو دەمهوه هەرهیچ نهی له روی قانونیهوه سهروهاری عیراق بهند بووه به پاراستنی بستۆکهی سنور. بهلام ئایا دهرفهتی هاتوو یان بهشیوهیهکی دیکه بلێن ئایا باکی بهپاراستنیهوه ههبووه یان ستراتیژیی بریاری به

ریکخراوهکانی کۆمهلهگی

مهددنی چی دهکەن؟

وێرای ئەوهی که بهرپرسیانی حکومهتی هەریم کهمهترخهه و بئ وهلامن کهچی، هاوکاری ئەو خیزانانەش ناکەن که بههۆی تۆپبارانکردنەوه له گوندو

ئاوابییهکانی خۆیان جێهێشتوو. بۆ گەیانندی کۆمهک بهو خیزانانە ریکخراوهکانی کۆمهلهگی مهدهنی دهستیان به چالاکي کردوه. شۆرش محمهده ئەمین، نوینەری فدراسیۆنی ریکخراوهکانی کۆمهلهگی مهدهنی بهبه میدیاکانی کوتبوو: (پاش ئاگاداربونمان له رهوشی ژبانی ئاوارهکانی بناری قەندیل، ئیتمە لهگەل چەندین رۆژنامهی گۆرشار هەلمهتیکی کۆکردنەوهی کۆمهکمان دهستپیکرد و توانیمان هاوکارییهکی سههرتایی ئاوارهکانی 6 گوند له دهقەری پشدر بکەین).

له لایهکی دیکه شهوه چەندین ریکخراوی دیکه دهستیان به ههلمهتی کۆمهک کۆکردنەوه بۆ ئاوارهکان کرد، تهنا ته هەندیکیان رییان پینەدرا که کۆمهکهکانیان به ئاوارهکان بگهین.

رامانی نووسهران:

کاک شەفیق حاجی خدر له نووسینیکیدا که له مالپهركاندا بلاو کراوتهوه، سهبارەت به تۆپبارانکردنی گوندو ئاوابییهکانی باشووری کوردستان له لایهن تۆپخانهکانی ئێران و فرۆکهکانی تورکیاوه نووسیویهتی: (دەولەتی عێراق له 1921 دروست بوو، له 1924 ولایهتی موسلی به بریاری راسپاردیهکی کۆمهلهی گەلان پێوهکلیتێرا، له 1926 ریکهوتنامهی سنوری لهگەل تورکیادا واژۆکرد کەبه هیلئ بروکسل ناسرا، ئیدی لهو کاتەوه ئەو جیۆستراتیژیی بهسەردابرا، لهو دەمهوه هەرهیچ نهی له روی قانونیهوه سهروهاری عیراق بهند بووه به پاراستنی بستۆکهی سنور. بهلام ئایا دهرفهتی هاتوو یان بهشیوهیهکی دیکه بلێن ئایا باکی بهپاراستنیهوه ههبووه یان ستراتیژیی بریاری به

سنوری جیوهدار ههبووه و ههیه؟ ئاخړ بهههمو پێوهریک ئەو بۆمبارادمانه چ بهتۆپ بئ یان بهفرۆکه، دهچنە خانەیی دهستدیزکاری (دوژمنکاری). دهستدیزکاری تاونیکی کوشندەئ نێودهولەتییه و ستاتوتی رۆماش خستویهتیبه نێوان ئەو چوار تاوانه گهورهیهی (ماددهی پینچهم) که داداگای تاوانهکانی نێودهولەتی بۆ پیکهینراوه. تاوانهکەش وهک بروانامهی نهتوهه یهکگرتووهرکان به تاوانی دژە ناشتی ویتادهکات و بریاری کۆمهلهی گشتیش ژماره (3314) وردی کردۆتهوه).

کاک نالی پینچوینی له نووسینیکیدا که مالپهري دهنگی سهربهخۆدا بلاو کراوتهوه، دهلی: (ماوهیهکه رۆژانه خەلکی رهشووروتی ناوچهکانی (قەندیل، حاجی هۆمەران، سیدهکان و هەندئ ناوچهی ترا له لایهن رۆژیی سهربازی که مالیستی تورکیا و ئێرانەوه تۆپباران دهکرین، خەلکی ههژارو بیدهرهتانی ئەو ناوچانه، وهک بهشی هەمیشهییان جگه له ئاوارهبوون، مالوێزان و دهبه قوربانی سیاسه تی چهپهلی داگیرکهران و ئەیکای دۆستی

دهسته لات و مادده هۆشبهرهکان

دوو دیوی داسیک پیکدههینن

ئەگەر بلین مادده هۆشبهرهکان بهشیوهیهکی بهرچاوه له کوردستاندا بلاویۆتهوه، ههست به نیکه رانی و داخباری دهکەین، بهلام دیاردیهکی حاشا لپتهکراوه، چونکه رۆژانه ههوالهکان باس له گیرانی کهسانیک دهکەن که ئەو ماددانەیان پیکراوه یان ههولیان داوه بۆ شوینە گشتیهکایش بیکۆزنهوه. ئەمەش نیکه رانسی لای کوردستانیان دروستکردوه.

هەندیک پینانویه هینشتا ماددههۆشبهرهکان له کوردستاندا نهبوته دیاردیهکی ترسناک و بهمهترسی گهورهشی لهسەر کۆمەل دانەناوه! بهلام لپرسراوی نههینشتنی ماددههۆشبهرهکان لهپهڕیوهبرایهتی ئاسایشی سلیمانی ئاشکرای کردوه که لهسالی (2005)وه تائینتا تهنا لهسنووری پارێزگای سلیمانیادا دهست بهسەر زیاتر له (50) کیلوگرام لهماددهی هۆشبهر بهههموو جۆرهکانیهوه گیراوه.

لهوانهیه پهنابردن بۆ مادده هۆشبهرهکان له کوردستان زیاتر بۆ لاسایی کردنهوه بگهڕیتهوه، بهتایبهتیش چونکه بهکارهینانی مادده هۆشبهرهکان له دیوی ئێران بهرچاوه له ریبی تهلهفزیۆن و

میدیاکانیشهوه خەلک ناشنایهتی لهگەلدا پیداکردوه. راستیهکی ئالودهبوون به مادده هۆشبهرهکان بۆ دوو هۆکاری سهرهکی دهگهڕیتهوه: یهکه ميان هاتنهوهی ئەو ئاوارانەي که چەند سالیک له ئێراندا ژیا بوون و شارەزاییان له بهکارهینان و بازرگانی پێوهکردنیدا ههبوو، دووه مپیشیان په رهسهندن و بهرفراوانبوونی کینشی کۆمه لایهتی له باشووری کوردستاندا.

بیگومان کهسانی بیویژدان بۆ خۆ دهوله مه ندرکردن بازرگانی به مادده هۆشبهرهکانهوه دهکەن، چونکه پینانویه بهه هۆیهوه بهخیزایی دهوله مه ند دهب و دهتوانن کینهرکی لهگەل دهوله مه نده ههلتقویهکاندا بکەن که لهسایهی حزبه وه له خۆراوه بوونه ته سه رمایه دار.

ئایا بۆ حکومهت و هیزهکانی ناوهخۆ له په ره سه نندی ئەو دیارده خۆکۆژی بهرپرسیارن یان بۆچی وهک دیوی دووه پینانویهیان بۆ دهکری؟!

ههلبهت ئەگەر ئاسایش و لایهنی تاپهت به مادده هۆشبهرهکان چاودیری تونند بهسه ره سنوورهکانه وه بکەن، مادده هۆشبهرهکان ئاوا به ئاسانی ناگه نه

(هەردوو حکومهتی تورکیا و کۆماری ئیسلامی ئێران ماوهیهکه خهریکی سنوور بهزاندن و بی ئەوهی رهچاوی بهماکانی په یوهندی نێودهولەتی و دراوسینهی بکەن، رۆژانه به فرۆکه و تۆپ و هیزی پیادهش ههلهدهکوتنه سه ره خه لکی سفیلی سه ر سنوورهکانی هه ریمی کوردستان، زیانی گیانی و مالی دهگه یه نن و خه لکیکی زۆر ئیستا ئاوارو ده ربه ده ر بووه ئەمه پێویستی به لیکۆلینه وه یه کی نێودهولەتی هه یه که هه قه حکومه تی فیدرال و حکومه تی هه ریم سکالای خۆیان بۆ لایه نه په یوه ندیارده کان پینشکه ش بکەن بۆ ئەوهی چیتر خه لکی هه ریمی کوردستان نه بنه قوربانی له کاتیکدا هه یچ په یوه ندیه کیان به و کیشانه وه نه که به رۆکی ئەم دوو حکومه ته ی گرتو ته وه.

ریگه چاره ی دروست و شیاو له چه رخی بیست و یه کدا ته نیا گفتوگۆ په یره وه کردنی دیموکراتی و کاری دیبلۆماسیانه یه نه ک په نابردنه بهر توندوتیژی و خۆسه پاندن و یه کترنه خویندنه وه، پێویسته ریز له ئیراده ی گه لان بگیرئ هه موو لایه ک به پیر ناشتی وه بی ن و پیکه وه ژبانی ئاره زوو مه ندانه ره چاو بکری.

له و به وادا چوونه دا ده گه یه نه ئەو باوه رهی که نووسه ران و لایه نه سیاسیه کان و ریکخراوه کانێ کۆمه لگه ی مه ده نی و یه کیته ی په رله مانتارانش ده زانن که ئەرکی پاراستی سه روه ری خاکی ولات له ئەسته زوی حکومه تی ناوه ند و حکومه تی هه ریمی کوردستان دایه، ئەی باشه بۆ ورته ناکه ن و هه نگاو یگ هه لناکر نه وه؟

سه رباز شیخ یاسین